

ספר חדש

ב־1993 הופיע ספרו של ד"ר יהודה דניאלי "על חיות ובריות", אוסף סיפורים מנסיונו בעבודתו כרופא וטרינר ומפגישותיו עם טיפוסים שונים של בני־אדם ובתוכם לקוחות שלנו. השנה זיכה אותנו ד"ר דניאלי בספר נוסף בשם "להיות רופא חיות". אלה הם ברובם זכרונותיו מתקופת לימודיו בטולוז, צרפת בפקולטה לוטרנינריה ומעבודתו במשקים חקלאיים בצרפת ומראשית עבודתו ב"החקלאית" עם שובו ארצה. זכרונותיו מלימודיו בצרפת הן למעשה תמונה משותפת להרבה סטודנטים ישראלים, אשר למדו באוניברסיטאות בחו"ל, בעיקר באירופה. חוסר ידיעה מספקת של שפת המקום, מאכלים להם לא הורגלו, תנאי דיוור מוזרים לפעמים ועוד. זכרונותיו הזכירו לי את אשר עבר עלי 15 שנה מוקדם יותר בצרפת בלימודי החקלאות. תיאור עבודתו כרופא מחליף בצרפת מלא הומור טוב ומוסר בדיקנות תמונה של מקרים, אשר מוכרים לנו בעבודותינו ברפת: גופים זרים, צליעות, אי־פוריות, המלטות מסובכות ועוד. כל זה על רקע תיאורים מצויינים של בעלי המשק ותגובותיהם.

בתחילת עבודתו בארץ ב"החקלאית" כרופא מחליף, זכה ד"ר דניאל להדרכתם של אבות הרופאים בארץ, ד"ר קרומהולץ, ד"ר שחם, ד"ר שפירא, ד"ר סיבוטינסקי וד"ר שטורמן, הרופא הראשי של "החקלאית". הוא עבד בבאר־טוביה, הרי מנשה והגליל עליון, שם הוא פוגש את ותיקי הרפתנים, אשר בתקופה ההיא עבדו ברפתות. גם בתקופה זאת היו מקרים בהם טיפל ד"ר דניאלי.

בולטת אהבתו של ד"ר דניאלי לטבע ולנוף. תיאוריו והתרגשותו מיפי נופי צרפת והארץ (בעיקר בגליל) מלווים אותו ומפצים על קשיי העבודה והתחבורה.

הנה ספר, שקריאתו אחרי העבודה ברפת, בכורסה על ספל קפה ביד, תגרום לכל אחד הנאה מרובה.

שלמה דורי

סוף־סוף המאכל מגיע לעוס, מעוך וסחוט אל הקיבה הרביעית, האמיתית, משום שכאן מופרשים מיצי עיכול חריפים, חומציים המחסלים כל שנשאר מאוכלוסיית הכרס ומתחיל תהליך הספיגה. המונח הרומי המקובל גם בארצות חו"ל הוא abomasum, הרוצה לומר, שמה שמגיע הנה בא מן ה־omasum (ab-omasum). פנינה לשונית מעניינת אפשר למצוא במונח המקביל בשפה הגרמנית Labmagen, כאשר ה־Lab הוא המסו העברי, הידוע גם בתור לֶבֶן ואינו אלא אותו תסס (או פֶּרְמֶנט), הנמצא בקיבת היונקים ואשר מסייע לקרישת החלבון לצורך עיכולו. אכן, אצל מעלי־גירה נולדים רכים, הקיבה הרביעית "האמיתית" היא זאת הפעילה היחידה בימיו הראשונים של העגל או הטלה, כי בלעדי התסס הזה לא היה מסוגל לעכל את חלב־אמו.

הנה סגרנו חשבון – ארבע קיבות, בטן מלאה. **מרדכי מלען**

